Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid	
71	

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2014

Sláinte agus Cúram Sóisialta
Teastas Singil

Aonad SA2: Forbairt Phearsanta

[GHS21]

GHS21

DÉ hAOINE 6 MEITHEAMH, MAIDIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **cúig** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **3(b)(i)**, **4(a)** agus **5(a)**.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
4	
5	
Marc Iomlán	

LEATHANACH BÁN

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 (a) Tá Samuel agus Eve 75 bliain d'aois agus tá siad pósta le caoga bliain anuas. Tá ceathrar páistí agus deichniúr garpháistí acu.

(i) Is í an tseanaosacht céim na beatha ina bhfuil Samuel agus Eve,

a bhaineann le __________________ + bliain. [1]

(ii) Bain úsáid as an fhaisnéis thuas le dhá athrú saoil a scríobh a ndeachaigh Samuel agus Eve tríothu cheana féin.

1. ____ [1]

2. ____ [1]

(iii) Pléigh na patrúin ionchais den fhorbairt mhothúchánach agus shóisialta sa tseanaosacht.

Forbairt mhothúchánach

____

____

____

____

____

____ [3]

Forbairt shóisialta

____

____

____

____

____

____ [3]

(b)

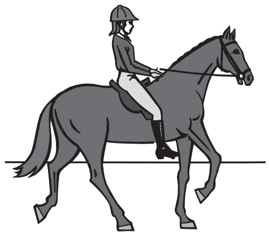

Is gariníon de chuid Samuel agus Eve í Amy. Tá sí 15 bliana d'aois. Baineann sí sult as marcaíocht ar chapall. Gortaíodh Amy go holc nuair a thit sí dá capall. Chaith sí cúig seachtaine san ospidéal ag teacht chuici féin arís i ndiaidh gortuithe don droim agus don mhuineál a fháil.

(i) Tá Amy sa chéim bheatha den ógántacht a mhaireann ó

__________________ bliain d'aois go __________________

bliain d'aois. [2]

(ii) Mínigh trí chineál dhifriúla de thacaíocht a thug na dochtúirí agus na haltraí, b'fhéidir, do Amy nuair a bhí sí san ospidéal.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

3. ____

____

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(iii) Pléigh an dóigh a rachadh gortú tromchúiseach, b'fhéidir, i bhfeidhm ar fhorbairt intleachtúil Amy.

[3]

(c) Tá páistí Samuel agus Eve uilig pósta. Pléigh an dóigh a mbeadh éifeacht dhearfach ag pósadh ar fhorbairt mhothúchánach agus shóisialta duine.

Forbairt mhothúchánach

[3]

Forbairt shóisialta

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Is féidir le réimse tosca dul i bhfeidhm ar fhéinchoincheap duine.

Pléigh cad é mar a rachadh ceithre thoisc ar bith i bhfeidhm ar fhéinchoincheap duine ar dhóigh dhiúltach.

Toisc 1

[3]

Toisc 2

[3]

Toisc 3

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Toisc 4

____

____

____

____

____

____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Tá ceathrar i dteaghlach Beaven, Dylan atá 29 bliain d'aois, Ceri atá 27 bliain d'aois agus iníonacha ar cúpla iad atá dhá bhliain d'aois.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(a) (i) Maireann an naíonacht ó __________________ bliain d'aois go dtí __________________ bliain d'aois. [2]

(ii) Pléigh na patrúin ionchais a bhaineann le fás fisiciúil agus le forbairt fhisiciúil sa naíonacht.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____ [6]

(iii) Scríobh trí shampla d'fhorbairt mhothúchánach sa naíonacht.

1. ______________________________

______________________________ [1]

2. ______________________________

______________________________ [1]

3. ______________________________

______________________________ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(b) Oibríonn Ceri i mbanc ach dúradh léi go ndéanfar iomarcach í. Is é Dylan cúramóir lánaimseartha na bpáistí.

(i) Anailísigh éifeachtaí féideartha na hiomarcaíochta ar fhorbairt fhisiciúil, intleachtúil agus shóisialta gach duine de theaghlach Beaven.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

(ii) Beidh ioncam an teaghlaigh laghdaithe.

Mínigh an dóigh a rachadh ioncam íseal i bhfeidhm ar shláinte mheabhrach Dylan.

[2]

(iii) Mínigh an dóigh a gcuideodh na foinsí tacaíochta seo a leanas le Dylan agus le Ceri agus iad ag iarraidh déileáil le héifeachtaí na hiomarcaíochta.

Na teaghlaigh acu

[2]

An Ghníomhaireacht um Shlándáil Shóisialta (*The Social Security Agency*)

[2]

An Postionad

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

LEATHANACH BÁN

(Leanann ceisteanna ar an chéad leathanach eile)

4

Tá Gosia 72 bliain d'aois agus is í an tseanaosacht céim na beatha ina bhfuil sí.

(a) Pléigh na patrúin ionchais den fhorbairt intleachtúil sa luath-aosacht, sa mheánaosacht, agus sa tseanaosacht.

Luath-aosacht

Meánaosacht

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Seanaosacht

[9]

(b) Mínigh ceithre chineál dhifriúla de chaidreamh a d'fhéadfadh a bheith ag Gosia sa tsaol aici.

1.

[2]

2.

[2]

3.

[2]

4.

[2]

5

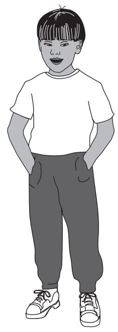

Tá Sing 8 mbliana d'aois agus is í aois an pháiste céim na beatha ina bhfuil sé.

(a) Anailísigh na patrúin ionchais den fhás agus den fhorbairt sa chéim bheatha seo.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

(b) Tugann tuairisc, a d'fhoilsigh an *British Medical Association*, rabhadh go bhfuil dochar á dhéanamh do shláinte páistí mar gheall ar chónaí a bheith orthu faoi dhálaí tithíochta atá go holc.

Sainaithin dhá thoisc eile a rachadh i bhfeidhm ar shláinte páistí.

1. ____

____ [1]

2. ____

____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

8538.02/3